

**R. P. Ioannis Præpositi Atrebatis, E Societate Iesv, S.
Theologiæ Doctoris, & quondam in Vniuersitate
Louaniensi ac Duacensi Professoris, Commentaria In
Tertiam Partem S. Thomæ De Incarnatione Verbi ...**

LePrévost, Jean

Dvaci, 1629

Art. V. Vtrum requirantur determinatæ res ad Sacramentum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94249](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94249)

ARTICVLVS V.

Vtrum requirantur determinata res ad Sacramentum?

37.

Sēsus ques-
tionis.

QUÆSTIO hæc tribus modis potest intelli-
gi. 1. vt queratur num supposita institutio-
ne Sacramentorum eo modo quo facta est, liceat
ministro in Sacramentorum confectioe quidli-
bet pro suo arbitrio adhibere? 2. an Deus potue-
rit quamlibet rem ad esse sacramentale euehere, an
vero res certas & determinatas præscribere debue-
rit? 3. vtrum Sacramenta ita potuerint à Deo in-
stitui, vt Ecclesiæ ministris relinqueretur determi-
natio eorum quæ in Sacramentorum confectioe
adhiberi deberent? primus sensus est à D. Tho. in-
tentus, secundum quem

Resp. affir.

Respondet, ministrum in Sacramentorum con-
fectioe & administratione debere vti rebus à Deo
institutis, & præscriptis. Vnde vult nō posse vnum-
quemq; pro suo arbitrio quidlibet adhibere. Proba-
tur: conuenit vt Deus Sacramentorum author
eorum materiam præscriberet, nec arbitrio cuius-
que ministri relinqueret id in quo ratio Sacramen-
ti inueniretur; & Ecclesia satis declarata factum.

Determi-
nata est à
Deo mate-
ria Sacra-
mentorum.

38.

Conf. 1. Sacramenta sunt instrumenta sanctifi-
cationis; conformiter autem naturis rerum instru-
menta sanctificationis ab ipso sanctitatis auctore
præscribuntur; igitur congruum fuit vt Deus de-
terminaret res, quarum vsu in Sacramentis sancti-
ficamur, & proinde non est in hominis potestate
alias adhibere; cum non possit ab illo præscripto re-
cedere. Conf. 2. materia & forma Sacramentorum
gratiam neque significant ex natura sua, neque cau-
sant, sed ex diuino beneplacito; igitur ex eiusdem
institutione debent præscribi res ad Sacramenti
confectionem necessarias.

Determi-
nata est in
quibusdā
quoad spe-
cie, in alijs
quoad ge-
nus tantum.

Aduerte 1. non esse eundem determinationis
modum in singulis Sacramentis, sed varium; & in
vno quidem Sacramento res esse quoad speciem
determinatas, v. g. in baptismo materia est vna
specie, sc. aqua naturalis; in alio verò solum quoad
genus, vt in matrimonio signa consensus expressi-
ua, per quæ aliquis se tradat compari, possunt esse
se varia & inter se maximè distincta, dummodo in
hoc conueniant quòd sui traditionem sufficienter
exprimant. Quod ergo dicitur, ministrum debere
vti rebus determinatis in Sacramentorum confe-
ctione, intelligitur de determinatione in genere
vel specie, iuxta modum à Deo præscriptum.

39.

Per res autem determinatas non solum intelli-
guntur res permanentes seu sensibiles substantiæ,
aqua, oleum &c. sed etiam actiones, vt ablutio, si-
gnatio, vnctio, & alia, quæ ex Dei institutione ad
rationem Sacramenti requiruntur, quæ in singulis
Sacramentis habent peculiarem determinationis
modum suis locis explicandum.

Etiam vera
est resolu-
tio in Sa-
cramentis
veteris le-
gis.

Aduerte 2. quamuis D. Th. suam resolutionem
de Sacramentis legis nouæ potissimum videatur
intelligere, eam tamen posse etiam intelligi de Sa-
cramentis legis veteris; quorum ritus fuerunt à
Deo præscripti; vt patet ex Leuitico. Ratio est,
quòd Sacramenta vetera significarent gratiam per
Sacramenta nouæ legis conferendam, quam signi-
ficationem, neque ex natura sua habebant, neque à
creatura propria autoritate sortiri poterant: vnde
congruum fuit in ea lege præscribi ab auctore gra-
tiæ signa huius gratiæ significatiua.

40.

Questioni in 2. sensu intellectæ Respondeo,

Deum nullo modo fuisse necessitatum ad res de-
terminatas ad esse sacramentale euehendas, etiam
supposità voluntate Sacramenta instituendi: quam-
uis enim res aliquæ maiorem habeant analogiam
& proportionem cum effectu aliquorum Sacra-
mentorum quàm alia, v. g. aqua aptius represen-
tet spirituales animæ abluitionem quæ fit in bap-
tismo, quàm oleum; & hoc aptius significet spiri-
tuale animi robur, quod per confirmationem con-
fertur, quàm aqua; nihilominus cum ex Dei volun-
tate pendeat, quòd hæc vel illa gratiam significa-
rent vel causarent, potuit pro suo beneplacito Sa-
cramentum in qualibet re institui: v. g. potuit
quidlibet saltem sensibile præscribere pro materia
Sacramenti regenerationis.

Potuit
Deus pro
beneplacito
rem quam-
libet ad id
assumere.

Neque huic doctrinæ repugnat D. Th. respon-
sione ad 1. vel quia iuxta veriorum aliquorum sen-
tentiam in ea responsione solum vult quod docue-
rat in corpore, sc. res Sacramentorum ita à Deo ef-
se determinatas, vt non possint ab homine mutari,
quod satis patet textum consideranti: vel, si cum
alijs dicamus D. Thom. in dicta responsione velle
Deum debuisse res determinatas assumere in Sa-
cramentorum institutione, dicendum eum nolle non
potuisse, etiam de potentia absoluta, aliter fieri: sed
conformiter suæ rerum dispositioni aptè debuisse
assumi ad esse sacramentale res, quæ cum Sacra-
mentorum effectu habent analogiam.

Neque re-
pugnat S.
Thom.

Obijci potest, quod Aug. epist. 23. versus finem
dicat. Si enim Sacramenta quandam similitudinem ca-
rum rerum quarum Sacramenta sunt non haberent, omni-
no Sacramenta non essent; ergo vt aliquid sit Sacra-
mentum, debet etiam ante institutionem aliquam
habere analogiam cum effectu ad quem signifi-
candum, vel etiam causandum à Deo assumitur, &
proinde Deus supposità voluntate instituendi Sa-
cramenta, debet ea instituere in materia determi-
nata naturalem cum re significata analogiam ha-
bente.

Obiectio
Aug.

41.

Resp. neg. priorem conseq. & dico Aug. in sen-
tentia citata longè aliud velle, sc. Sacramenta in-
terdum vocari eodem nomine cum eo cuius dicun-
tur Sacramenta, sc. propter similitudinem cum ip-
so. Cum enim Bonifacius quæsisset, cur quando
baptizatur infans, petenti an credat, respondeatur,
credit: respondet Aug. quia suscipit baptismum,
qui est fidei Sacramentum, & proinde propter si-
militudinem quam habet cum fide, fides dici po-
test; quam denominationem non posset fortiri si
cum fide non haberet similitudinem: hoc solum
vult Aug. Ex quo minimè sequitur Sacramenta
non potuisse à Deo institui in rebus non habenti-
bus analogiam cum effectu ad quem assumuntur.

Resp.
Explicatur
Aug.

41.

Questioni in 3. sensu intellectæ, Resp. Deum
ita potuisse Sacramenta instituere, vt materiam re-
linqueret ministris Ecclesiæ determinandam. Patet
quia in quibusdā Sacramentis videtur reliquisse
ministris determinationem quoad modum speci-
ficum; igitur etiam relinqui potuit quoad genus,
ita vt ex diuina institutione & voluntate ea res ad
esse sacramentale eueheretur, quam idoneus Ec-
clesiæ minister pro suo arbitrio assumeret. Confir-
mus modum benedictionis materiæ quorundam
Sacramentorum reliquit dispositioni Ecclesiæ, ita vt
Ecclesia pro suo arbitrio hunc modum mutare
posset. quidni ergo & ipsa materia eiusdem Ec-
clesiæ vel ministrorum arbitrio relinqui potuit?
quamuis autem id ita fieri poterit, conuenientius
tamen aliter factum est, vt ex dictis patet.

Potuit etiam
Sacramen-
torum ma-
teriam re-
linquere
Ministris
determinan-
dam.

ARTI-